

Magistrátní rokování o tanci

Někdy na jaře jsem domluvil s Odborem kultury a cestovního ruchu pražského magistrátu, že Divadelky zorganizují dva kulaté stoly k problému infrastruktury pražského tance a nového cirkusu. Moc jsem neuspěl, tanečníci – unaveni neustálými anketami a dotazníky – považovali za marné opakovat stále totéž. Přesto jsem záznam názorů těch, kdo přece jen byli ochotni jednat, otiskl pod názvem Hranatý stůl o infrastruktuře tance a nového cirkusu v Praze (DN 14, s.14–15). A na magistrátu si kýžené setkání s pomocí Kreativní Prahy svolali sami z jaksi úřední moci. Připomněli mi pokus primátora Pavla Béma tuším v roce 2008 zjistit přímo od divadelníků, proč se jim nelíbí snaha Milana Řichtra razantně proměnit grantový systém, dnes tedy šlo o vyjasnění nedůvěry tanečníků vůči magistrátu, který jejich oboru podle nich nepřeje a dluží jim kromě peněz hlavně zajištění potřebné infrastruktury. Tehdy se sešly snad dvě stovky rozzlobených lidí s mnoha vyhrocenými požadavky a Bémovi nezbylo než pověřit vyřešením problému pracovní tým – tak vznikl základ současného pražského grantového systému.

Jiří Sulženko se svými spolupracovníky jednal se zhruba třicítkou zástupců převážně tanečních souborů, na prvním kulatém stole se mu šikovně podařilo shromáždit soupis hlavních témat a problémů (referoval jsem v článku První kulatý stůl k tanečnímu umění v DN 18 na s. 10), které se měly řešit na druhém kulatém stole 3. listopadu. Na něm převážily informace a návrhy Jiřího Sulženka a jeho týmu, co ze zjištěných problémů budou řešit a případně jakým způsobem. Dialog se trochu vytratil, nicméně bylo zřejmé a velmi chvályhodné, že „úřad“ věcně a na rovinu zareagoval na zjištěné problémy. Dokonce vypracoval obsáhlý zápis z jednání, který lze chápat jako soupis všeho projednaného a zároveň jako psanou dohodu, co a jak město Praha pro taneční a trochu i novocirkusový obor hodlá dělat. Takový manuál konkrétní kulturní politiky pro nejbližší období, což je něco zatím nevidaného – žádné vznešené proklamace, ale konkrétní „kuchařka“, co a jak je třeba udělat. Materiál zveřejňujeme paralelně s tímto článkem na iDN (<https://www.divadelni-noviny.cz/zapis-ii-kulateh...> -tanečního-umění), není to čtení do časopisu, navíc je dlouhý a v digitální podobě přehlednější, než kdyby byl otištěn.

Přestože považuji výsledky jednání za dobré, přece jen nebyl prostor probrat je v závěrečné diskusi. I oslovil jsem všechny přítomné jednoduchou otázkou: Čím vás kulatý stůl uspokojil, čím ne, co neprojednal a co si od závěru jednání slibujete?

SOŇA HÁJEK BARTKOVÁ

Ráda bych osobně ocenila přístup magistrátu – kdy setkání i celou diskusi otevřel všem skupinám žadatelů, tedy jak větším souborům, tak jednotlivcům, kteří žádají projektově. Také velmi vítám připravený monitoring kulturních dotačních systémů ostatních zemí a snahu najít kompromis. Myslím, že výsledný návrh je dobrou variantou. Doufám, že se jí podaří i realizovat.

Bohužel jsem za všechny otevřené diskuse zjistila, že směr diskuse dost často určuje pár účastníků, kteří pak ne vždy pustí ke slovu ostatní, což může výslednou diskusi ovlivnit.

Nicméně to se bohužel objeví na všech větších setkáních.

DAGMAR BEDNÁRIKOVÁ, ředitelka, KD Mlejn

Je dobře, že se MHMP snaží jednat s příjemci dotací a snad i pochopit jejich požadavky. Stejně tak na straně žadatelů je potřeba získat informace o tom, co je legislativně a procesně možné. Hledáme nejlepší řešení

v rámci možného a tyto diskuse k tomu někdy více, někdy méně přispívají. Prezentovaná témata, zejména diskutované excelence, jsou namísto. Jisté nedostatky vnímám u obou tzv. kulatých stolů ve facilitaci, kdy osoby s praxí v oboru podvědomě podsouvají své názory plénu. Další problém obecně vidím v tom, že žadatelé / účastníci kulatých stolů zřejmě ve většině případů zpracovávají projekty, ale ne vyúčtování, a tak se neobjevily problémy ve vztahu k technickému řešení – k formulářům jako takovým.

Pokud bude komunikace pokračovat tak, aby byli žadatelé „v obraze“, a také pokud budou v dalších fázích v přijatelné míře zohledněny oprávněné požadavky a priority žadatelů, slibuji si pokrok ve vývoji grantových programů. Pražský grantový systém je v každém případě na vysoké úrovni.

ELIŠKA JEVIČOVÁ, Cirqueon

Jsem ráda, že magistrát tuto akci pořádá. Byli jsme přizváni proto, že tématem měla být taneční a novocirkusová scéna. Obor nového cirkusu pak ale vypadl i z názvu akce a zejména na tom posledním setkání se mluvilo jen o tanci. Obecně panuje v oboru nového cirkusu dojem, že se cirkus přibírá k tanci jen v případech, kdy se to hodí pro zvýšení statistik apod.

Nicméně mám radost, jak magistrát vstřícně komunikuje a má zájem řešit grantovou i obecně kulturní politiku s lidmi z praxe. A evidentně má snahu hledat schůdná řešení pro „obě strany“.

KATEŘINA JÍROVÁ

Domnívám se, že odbor kultury MHMP se opravdu snaží najít cestu, jak zvýšit objem peněz pro pohybové umění. Nabízí různá řešení, která jsou však pro tanečníky zcela nesrozumitelná. A musím říci, že pokud dostanu podklady v excelové tabulce, kde se není čeho chytit, tak se tanečníkům ani nedivím, že jednají emotivně. Druhý kulatý stůl působil dojmem, že se setkaly dva kmeny, které se chtějí dohodnout, ale opravdu nemají společnou řeč. Chtělo by to tlumočnicka.

YVONA KREUZMANNOVÁ, ředitelka, TANEC PRAHA

Velmi si vážím snahy magistrátu diskutovat problémy nezávislé taneční a pohybové scény, je zde patrná snaha o reflexi dlouhodobě nezodpovězených otázek, nicméně stále cítím nedostatek funkčních nástrojů k jejich řešení. Prekarizace práce v sektoru, neexistence institucionálního zázemí pro náš obor, specifika práce tanečníků a jejich potřeby... to jsou témata, která nevyřešíte

Yvona Kreuzmannová představuje Dům tance FOTO JOSEF HERMAN

v sérii kulatých stolů. To chce zásadní politické rozhodnutí, které na základě analýzy disproporcí ve financování jednotlivých uměleckých oborů výrazně navýší prostředky na tanec, který je dlouhodobě nejvíc podfinancovaný.

GABRIELA NOVOTNÁ, vedoucí produkce, Mezinárodní centrum tance

Za uměleckou agenturu Mezinárodní centrum tance, která zastupuje juniorské umělecké soubory Baby Balet Praha a Balet Praha Junior, mě potěšilo, že se politická reprezentace hl. m. Prahy snaží diskutovat s žadatelí o podmínkách hodnocení žádostí. Bohužel finance alokované na nezávislé taneční umění jsou výrazně podhodnocené. Domnívám se, že během diskuse měla zaznít konkrétní kritéria hodnocení, která jsou kvantifikovatelná, a tudíž objektivní (návštěvnost, délka aktivního působení na scéně, počet realizovaných projektů, počet repríz...). Ocenila bych, pokud by se diskuse mohl účastnit i ekonom, který zná reálné ceny na trhu v oblasti tanečního umění a může tak kvalifikovaně hodnotit vyváženost rozpočtů a vést otevřenou diskusi na toto téma.

ANTONÍN SCHNEIDER, Taneční centrum Praha

Kulatý stůl mne uspokojil už tím, že se Praha začala konečně zajímat o fatálně podfinancovaný významný segment živé scénické kultury – taneční umění. Konečně byl formulován pojem „excellence“ jako tvorba trvalé umělecké hodnoty směřovaná k intenzivní kulturní službě – tedy k divákům. Takovou tvorbu mohou zajistit především kontinuálně celoročně působící tělesa.

Kulatý stůl mne neuspokojil složením účastníků (cca tři čtvrtiny

Jiří Sulženko se svými spolupracovníky diskutují se zástupci taneční obce FOTO JOSEF HERMAN

zúčastněných neměly s profesionálním tanečním uměním nic společného) a absencí politiků, kteří mají v gesci kulturní službu. Jediní politici mohou radikálně změnit rámec (selektce kontinuálně pracujících žadatelů směřujících k excelenci), parametry podpory (výše dotace a podmínky čerpání) a garantovat kontinuitu celého „systému“. Nebyli přítomni ani grantoví hodnotitelé, kteří mají soustavně problémy zjišťovat kredibilitu žadatelů, kvalitu a kontinuitu jejich dramaturgie a oprávněnost rozpočtů.

Od těchto kulatých stolů si odnáším snad jen naději (konečně) odvážné politické rozhodnutí o spravedlivém přerozdělení grantových peněz v zájmu diverzity pražské kulturní služby (viz činoherní/taneční statistika), radikální obměnu hodnotitelů a uplatnění přísného systému dotování tanečního umění.

ADRIS SVĚTLÍKOVÁ

Vítám aktivitu magistrátu podívat se na grantový systém a podporu jednoho z oborů detailněji. O to víc, když se sama obec, v tomto případě taneční, ozývá. Nezaznělo nic překvapivého, vše již bylo řečeno mnohokrát předtím. Obecně mě zarazila úroveň komunikace druhého setkání, a to z řad samotné taneční obce. Hantýrka „devadesátých let“, přirovnávání kultury k houskám a salámům či mercedesům, jakkoli to bylo míněno jako přírůstek. To je potřeba už nadobro opustit a dál začít komunikovat v intencích dnešní doby. Působilo to dost nepatřičně. Škoda, že nebyl přítomen někdo z Jatek78, dozvěděl

by se jen tak mezi řečí od Prahy, že s investicí do jejich prostor se počítá. Nejasně působila i zmínka o Domu tance – proč zrovna tento projekt magistrát podporuje? A kdo ho bude dále provozovat, jaká je jeho udržitelnost?

Obecně bych uvítala Prahu více sebevědomou, má svoji koncepci kulturní politiky a o tu se může dobře opřít. Dále pak jednodušeji argumentovat, postupovat při grantových řízeních, lépe informovat a proškoloval hodnocící komisaře a operovat s diskutovanou nadprodukcí formou podpory těch nejlepších projektů ve smyslu potřeb, kvalit, proveditelnosti, reprezentace, významu či inovativnosti. Jinak se z toho bludného kruhu argumentací o transparentnosti a spravedlnosti podpory kultury nikdy nevyvotáme.

LINDA SWIDRÓ

Uspokojil mě především první kulatý stůl tím, že jsme si (opět) definovali zásadní problémy oboru: věcně a poctivě. A s argumenty je předali těm, kdo s tím vždy mohli a i nyní mohou něco udělat. Budeme jim nadále k dispozici: jsme živoucími důkazy toho, že za živou kulturu v našem hlavním městě ještě někdo bojuje.

Druhý kulatý stůl mě neuspokojil, protože nevidím cestu k cíli. Vidím kolem sebe lidi (manažery i umělce), kteří vědí, že dělají veřejnou kulturní službu dobře a kvalitně, desítky let, ale... Praho, ty stovčezatá, bez peněz to nepůjde! Máme plán, jak konečně přesvědčit politickou reprezentaci a vyprosit větší alokaci peněz pro tanec? Vidíme objektivně, že náš nonverbní obor je zcela zásadně podfinancovaný oproti ostatním oborům? Budeme mít mezi sebou lobby, ty s pozitivním přístupem, kteří přesvědčí politiky, že „je tu velká krize našeho oboru“, že jsme na JIPce a potřebujeme nutně infuzi? Máme tisíce argumentů pro to, že kultura není černá díra, ale správná investice do budoucna.

ROMAN VAŠEK

Chtěl bych ocenit, že pražský magistrát vyvinul tuto iniciativu a přizval široký okruh zástupců pražské taneční, novocirkusové a nonverbní scény k debatě, jak dál s grantovým systémem. Proszovaná myšlenka excelence může být krokem správným směrem, ale musí být k tomu jiné finanční podmínky. Při současných finančních prostředcích by to znamenalo „zaříznutí“ významné většiny aktivit. Debata také ukázala, že tato oblast je specifická a že by nebylo šťastné slučovat ji s jinými okruhy (například s divadlem).

Tak uvidíme, co z toho veškerého jednání nakonec bude. V každém případě je zřejmé, že oblast je podfinancovaná a že je třeba pro ni vyčlenit další prostředky. Což je apel na magistrátní politiky.

JOSEF HERMAN

